

Tekst 6

MARTIN ÅGERUP: "Bekæmp din milliardærfobi, Glenn Bech"

Kommentar, *Weekendavisen*, 3. februar 2023

MARTIN ÅGERUP (f. 1966) er økonom og direktør i den borgerlig-liberale tænketank CEPOS.

BREV • Magthaverne elsker dit magtkritiske manifest, skriver økonom Martin Ågerup.
For det er jo bare noget, du leger.

Bekæmp din milliardærfobi, Glenn Bech

1 Kære Glenn

ENDNU EN GANG TUSIND TAK for den gode, lange samtale, vi havde i december i min podcast *Samfundstanker*.

5 Og tak igen for dine bøger. Jeg er vild med forfatteren Glenn Bech. Jeg slår mig til gengæld på den intellektuelle Glenn Bech. Inden du tager det sidste alt for personligt, vil jeg skynde mig at indskyde, at jeg slår mig på de
10 fleste intellektuelle.

»Den intellektuelle er en, der blander sig i det, der ikke vedrører ham,« sagde Jean-Paul Sartre. Det skulle forstås som en ros. Magthaverne skal modsiges på måder, der for alvor
15 generer dem og besværliggør deres magtudøvelse. Heri havde Sartre ret.

Problemet er, at de intellektuelle sjældent har succes med det forehavende. Det er du et godt eksempel på. Bare se, hvordan magthaverne har taget dit manifest til sig. Beskæftigelsesministeren bruger bogen som gave til
20 sin forgænger, og folketingspolitikere

Arkivfoto: rune øe

anbefaler den begejstret på sociale medier. Så ufarlig er du som intellektuel samfundsrevser for magthaverne. Hvorfor det er sådan, kommer jeg til.

Jeg ville omskrive Sartre: »Den intellektuelle er en, der blander sig i det, han ikke har forstand på.« Faktisk er selve adgangsbilletten
25 til prædikatet »intellektuel« at have meninger om forhold, man ikke ved noget om. Jo mere skråsikkert, jo bedre. Ellers er man bare en ekspert, ikke en intellektuel.

Dit forfatterjag er alt andet end skråsikkert. Hans verden er flertydig og nuanceret.
35 Viden er konkret og personlig, ikke abstrakt

og universel. En homoseksuel opvokset i Aarhus kan ikke forstå, hvad det vil sige at vokse op som homoseksuel i Horsens. Det er
40 to radikalt forskellige verdener, selvom de kun er adskilt af en togtur på knap en halv time. Således oplever du, der kommer fra Horsens, at Aarhushomoerne ikke forstår dig. Så konkret og personlig er verden. Så kompliceret er
45 den.

Den intellektuelle Glenn Bech mener til gengæld nok, at han har forstået de homoseksuelle fra Aarhus og sågar københavnerhomoerne. De er privilegieblinde. Så enkel
50 bliver verden pludselig, når man tager de intellektuelle briller på. Løsningen ligger lige for: De riges penge skal gives til de fattige. Afskaf homofobi og milliardærer, skriver du i dit manifest, som om der var en sammenhæng
55 mellem de to.

The one percent – altså den ene procent, der tjener mest – »burde fængsles for forbrydelser imod menneskeheden«, skriver du. Vidste du, at omkring syv procent af befolkningen på et eller andet tidspunkt tjener så
60 meget, at de ligger i den øverste ene procent? Og hvad skal vi gøre med den nye *one percent*, når den første er fængslet? Nogen vil jo altid ligge i toppen.

65 Din bagvedliggende antagelse er, at samfundsøkonomien er et nulsumsspil, hvor de rige tager en stor bid af en fælles kage, så der er mindre til dig og din mor. Men det er kun tyveknægte, der stjæler. Du mener vel
70 ikke, at alle rige er tyveknægte? Hvad nu, hvis de rige selv har bagt det stykke kage, de sidder med? Og undervejs har opfundet nye produkter, betalt lønninger til en masse medarbejdere samt skat til lønningerne til en

75 masse offentligt ansatte, heriblandt fængselsbetjente som din mor. Skal vi ikke bare nøjes med at smide de få af de rige, som er tyveknægtene, i fængsel (hvor din mor kan passe på dem), og så være glade for alle de andre?

80 **I DEN VESTLIGE** verden er der de seneste årtier sket en opløftende stigning i accepten af homoseksuelle. De fleste mennesker har opdaget, at homoseksuelle er omtrent, som mennesker er flest, bortset fra
85 deres seksuelle orientering, som de har erkendt ikke udgør nogen som helst trussel. Måske skulle du lære nogle milliardærer at kende. Du vil opdage, at de også er, som mennesker er flest, bortset fra deres velstand,
90 som heller ikke på nogen måde udgør en trussel. Skulle du bekæmpe din milliardærfobi, Glenn?

Forfatteren Glenn Bech betragter nysgerrigt sin barndom. I dit fremragende værk
95 *Farskibet* afspejler sproget i de kapitler, der handler om de tidlige år, at det er den voksne Glenn, der taler igennem barnet. Eller omvendt? Sætninger, der ved deres begyndelse peger i én retning, slutter et helt andet
100 sted.

Det er udfordrende at læse, men det er umagen værd. Man får nye indsigter. Forfatter-Glenn maler med den smalle pensel, kompliceret og farverigt. Mor er både et offer
105 for voldelige kærester og en gerningsmand, der af hensyn til sig selv og sine børn burde have truffet bedre valg.

Den intellektuelle Glenn maler med en langt bredere pensel, der ikke efterlader
110 meget plads til nuancer. Og hvordan hans barndom kunne have været bedre, hvis der

ikke fandtes milliardærer, får vi ikke rigtig en forklaring på. Heller ikke, da jeg lidt vedholdende udbad mig en sådan i vores samtale.

Forfatter-Glenn maler med den smalle pensel, kompliceret og farverigt. Den intellektuelle Glenn maler med en langt bredere pensel, der ikke efterlader meget plads til nuancer

¹¹⁵ Den intellektuelle Glenn Bech er på den ene side besat af penge. Du kredser hele tiden om, hvor mange penge andres forældre måtte have haft sammenlignet med din Mutti, som du kalder hende. Samtidig har du et paradok-
¹²⁰ salt overfladisk forhold til penge. Din mor er og har under det meste af din opvækst været fængselsbetjent, må man forstå. Og nu bliver det meget antiintellektuelt og konkret, og jeg ved godt, at der nu kommer beskyldninger
¹²⁵ om, at jeg ser hele verden gennem et regneark.

Men altså, det forholder sig sådan, at en fuldtidsbeskæftiget fængselsbetjent inklusive pension og tillæg tjener cirka 37.000 kroner
¹³⁰ om måneden. Og så vidt jeg forstår dine bøger, var også de fleste af din mors kærester i hvert fald det meste af tiden i beskæftigelse. Er du selv lidt privilegieblind her, Glenn? Er du helt sikker på, at for lav indkomst var et
¹³⁵ særlig relevant problem i dit barndomshjem? Og er forfatter-Glenn mon lige så sikker?

»**BORGERLIGE HAR STORT** set ingen offentlig skam, mens venstrefløjens ikke har andet,« skrev Marta Sørensen sidste uge i
¹⁴⁰ denne avis. Sådan kan det godt udtrykkes. Lad mig uddybe og nuancere. Borgerlige forsøger at se det enkelte menneske og den

konkrete situation. Vi er skeptiske over for al kollektivisering af såvel skyld som skam, dels
¹⁴⁵ fordi vi har set, hvad den slags har ført til i Gulag og Auschwitz, dels fordi det sjældent er en nyttig måde at tænke på, hvis man vil løse konkrete problemer.

Glenn, alle de homofobiske oplevelser, du
¹⁵⁰ har været udsat for, burde ikke have fundet sted. Jeg er ked af det på dine vegne, men jeg føler ingen skam. Burde jeg?

Når vi skal diskutere, hvad vi skal gøre for at skabe et bedre samfund at leve i for os
¹⁵⁵ alle generelt og for dig og andre homo-seksuelle specifikt, bør vi blive konkrete og realistiske, ikke abstrakte og drømmende. Vi bør starte med at erkende, at vi faktisk allerede har formået at skabe et af de samfund i
¹⁶⁰ verden og i verdenshistorien, hvor der er størst accept og bedst behandling af seksuelle minoriteter.

Det forholder sig også sådan – og nu bliver jeg igen ubehageligt konkret – at
¹⁶⁵ Danmark tilbyder nogle af de bedste økonomiske vilkår overhovedet til folk af små kår samt mest omfordeling fra rig til fattig. Det sidste er ikke lige min kop te, men sådan er det. Det har de autoriteter, som du ikke
¹⁷⁰ længere vil anerkende, også bidraget til. Er du sikker på, at vejen frem er at brænde det hele ned? Selvfølgelig er du ikke det. Og det mener du jo ikke i virkeligheden. Det er bare noget, du leger. Sådan tænker alle, der læser dit
¹⁷⁵ manifest – i hvert fald inderst inde. Og derfor opfattes det som så ufarligt, at magteliten elsker det.

Forfatteren Glenn Bech, derimod, er både farlig og vedkommende – for os alle. Og det
¹⁸⁰ er det fine ved ham.